

Egy évre - - - - -	12 korona
Félévre - - - - -	6 korona
Negyedévre - - - -	3 korona
Egyes szám ára - -	3 fillér.

HATÁRŐR

UJVIDÉK
1907. aug. 28, szerda

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ujvidék, Ferencz József-tér

Kéziratokat nem adunk vissza

Megjelenik szerda, péntek
és vasárnap reggel.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

Miért boldogul a német?

A Határőr részére írta:

Markovics Miklós, szerkesztő.

„A tizenkettedik óra“ címmel a *Határőr* hasábjain megjelent cikkemben azt írtam, hogy én nem az osztrák központosítási tervben látom a legnagyobb veszedelmet, mert ez ellen mindenkor részen leszünk, hanem igenis a *passiv rezistenciában*, mely ha árt is az osztrák tekintélyének a külföld előtt, de másfelől hazánkban az osztrák érdekeket segíti elő, mert az osztrák ilyen semmitmondó ellenállás idejében irtó hadjáratot visel ellenünk, ugyanis kiszipolyoz, anyagilag tönkretesz bennünket és tervszerűleg Amerikába küldi népünket. Ez alatt pedig saját hitvány fájával telepíti be hazánkat.

Erről írott cikkemben megígértem, hogy az *igazi veszélyt* számtani adatokkal fogom beigazolni, hogy kimutassam, miszerint ha a küzdelemnek jelenlegi módja még ötven évig eltartana, akkor a jogi fejtegetések: *kié a haza?* — Amerikában lesznek folytatandók.

Rége Magyarországon déli részében és a társországokban, valamint Szerbia, Bosznia-Hercegovina területén, nemkülönben a Balkán-félsziget legdélibb pontjáig — Szalonikiig nem lehetett *élő svábot* másutt, mint vándorló komédiások mutatványos bodéiban látni. Jelenleg azonban másképp van és pedig Magyarországon, Bosznia-Hercegovinában, hol a svábok *vagyoni megerősödésükkel* komolyan fenyegetik a bennszülötteknek, és pedig a magyaroknak és a szerbeknek a létét.

Mikor és miképpen szaporodtak ezek számra nézve és mi módon erősödtek meg vagyoniilag?

Sajnos, ezekkel a nagyfontosságú kérdésekkel a mi politikusaink vajmi keveset törődnek.

A svábok tömeges bevándorlása abból az időből származik, amikor a magyarok és szerbek együttes erővel és áldozatokkal visszazsorították a törököt. A svábokat eleinte az egyes községekbe a velük nyelvrokon katonai hatóság telepítette le, utóbb észrevétlenül szállingóztak át a mások kiömlött vére árán felszabadult területekre. Amikor bevándoroltak, koldus-árvák voltak, ma pedig gazdagok, sőt dúsgazdagok.

Es mindenki csodálkozással kérdezheti, miképp volt lehetséges, hogy ennyire elhatalmaskodhattak? Vannak sokan, akik azt hiszik, hogy a német fajban

életerő rejlik és a meggazdagodáshoz tehetsége van.

Ez pedig nem áll, mert hisz a német faj azelőtt nem értett a meggazdagodáshoz és a magyarokkal és szerbekkel a létküzdelmet sem bírták ki és pedig mert az utóbbiak nemcsak jobb földmivelők voltak mint a németek, hanem az állattenyésztéshez is sokkal jobban értettek. A nyolcvanas évekig a németek anyagilag pusztultak, sőt igen gyakori eset volt, hogy még az ingyen kapott földeket is otthagyták. Csak a nyolcvanas évek után állja a német hazánkban a versenyt és innen kelteződik a németiség számbeli és vagyoni megerősödése.

Tehát miben rejlik a megizmosodás titka?

Erre csak egy helyes válasz lehet, *a titok kulcsa a rendkívül kedvező és olcsó kölcsönben rejlik.*

A magyarhoni és Balkánlakta németek a nagy német birodalomból a német takarékpénztárak és bankok közvetítésével három százalékos kölcsönöket kapnak.

Ez pedig azt jelenti, hogy nálunk a németekkel a gyarapodási harcot *senki sem* veheti fel.

Mert ha a német nálunk ezer koronáért egy hold földet vásárol, akkor ő ezen összeg után kamat fejében évente csak 30 koronát fizet. Ez pedig sokkal olcsóbb a legolcsóbb bérleti összegnél, mely köztudomás szerint a nyolcvanas évek óta holdanként 50—80 korona közt varriál.

Ami tehát 30 koronán felül terem, *azzal a német az adósságát törleszti* és így neki a földjén évről évre kevesebb és kevesebb teher lesz, miglen az végleg tehermentes lesz, mely tehermentesítéshez idegen vagyon révén jutott.

Most pedig hasonlítsuk össze a magyar vagy szerb gazdát, *aki 8%-on alul semmiképp sem kaphat kölcsönt*, mely az egyéb szállal együtt ide-oda 9%-ba kerül és így a magyar vagy szerb gazdának ugyanaz a föld évente holdanként 90 koronába kerül. Ez pedig drágább a legdrágább évi bérösszegnél, de az összeg felülmulja a föld közép termését is, ugyannyira, hogy a kölcsönvevőnek a tőke törlesztésére *nem marad semmije, ingyen dolgozott, a veteménye ára pedig kárba veszett.*

Ilyen a magyar és szerb gazda helyzete középjó termés idejében. Ha pedig rossz termésel sujtott bennünket a magyarok Istene, akkor nemcsak *ingyen* dolgozott, sőt még megtakarított forintjait is megette, ha pedig megtakarított

pénze nem volt, vándorbotra való tellett és elindult Amerikába.

Ennek véget kell vetni. *Okos gazdasági politikával és gazdasági függetlenséggel, továbbá kedvező állami kölcsönrel*, mert különben egy félszázad múlva mindnyájan Amerikában leszünk. Mert el ne felejtjük, hogy *akié a föld, azé a haza.*

Tanuljunk ebből is és tartsunk *magyarok és szerbek* szilárdan össze és egyesült erővel küzdjünk közös ellenségünk: *a német ellen!*

Az állathatárzár megszüntetése Magyarországon és Horvátország között.

A „Határőr“ részére írta: Friedman Mór városi m. kir. állatorvos.

„Egyes mezőgazdasági üzlet, egy vidéki, vagy a vidékek összege, az egész ország, csak azon esetben biztosítja lételet, juthat rendes viszonyok közé és munkálkodhatik sikerrel anyagi és szellemi felvirágoztatásán, ha a *jövendelmességének biztos alapját megveti*, ha tőkét épén fentartani is szakavatottan a *jövőt szem előtt tartó* berendezések és a viszonyok különféleségéhez mérten, *üdvösen kijelölt út által*, annak telhetőleg fokozatosan emelkedő kamatozását teszi lehetővé“

Egyik kiváló nemzetgazdászunknak, eme szavait idézem, midőn városunk intőző köréinek szives figyelmét igyekeztem felhívni ama körülményre, hogy ime, az általam e lapok hasábjain is július hó 12-én megjelent *„Állatkereskedelmi piac Ujvidéken“* című cikkemben érintett és Ujvidék állatkereskedelmének emelésére irányuló fejtegetésem egyik része teljesült nevezetesen a Horvátországgal szemben 10 év óta fenállott határzár, a kormány jóvoltából a szarvasmarhák, juhok és kecskék forgalmára nézve, meg lett szüntetve.

Ezen korlátozások megszüntetése nemcsak országos érdek, hanem különösen érdekeli Ujvidéket, mely ugyszólván, kapuja egész Szerémségnek és az ezzel szomszédos megyéknek. — A kormány ezen intézkedéséből Ujvidéknek igyekeznie kell, hogy az önként kinalkozó, kedvező helyzetet kihasználja. Igyekeznünk kell a kinalkozó helyzetet megragadni; jövedelmeink szaporítására új forrásokat találni és álatkereskedelmünk emelésére minden eszközt felhasználni. — Reméllem, hogy ez által, anyagiakban is örvedetes eredményeket érhetnénk el, ha a dolgot alapjában gyökerében ragadjuk meg.

Nevezetesen arról van szó, hogy Horvátországnak Ujvidék és alsó Bácskával határos részéből, a mostan már megengedett kerdőző állatok behozatala és kivitele, Ujvidéken át történjék, vagy is, hogy itt, a kormány által, egy belépő állomás szerveztessék.

Nagyon sok körülmény szól e terv mellett, így állategészségügyi szempontból felette kívánatos volna, hogy ne csak a magyarországból átvitt állatok vizsgálattassanak meg állatorvosilag, hanem a hozzánk behozott állatokat

„Waltham“

A LEGMEGBIZHATÓBB
Z S E B Ó R A
KIZÁRÓLAGOS ELÁRUSÍTÓ

Regényi István

ÉKSZERÉSZ, ÓRÁS, LÁTSZERÉSZ, VÉSNÖK. Log-nagyobb raktár arany,

ezüst és drágakő ékszerekben, látszerészeti, oikkekben legdusabb
ohinal ezüst raktár.

is, ne csak az ottani, hanem a mi állategészségügyi szakközvegeink is vizsgálják meg, — nem akar ez bizalmatlanság lenni, az ottani vizsgálat kifogástalanságára, de ha nem úgy van a dolog, mi nem tudjuk, hogy a Duna mentén hol és mikor jöttek be állatok, voltak-e ezek odaát vizsgálva, rendben vannak-e a marhalevelek, betartották-e, az általános állategészségügyi intézkedéseket? Ha azonban a be- és kivitel csak egy helyen, mondjuk Ujvidéken szabad, akkor a vizsgálatnak okvetlenül meg kell történni és meg volna az alkalom arra, hogy az esetlegesen vizsgálat nélkül behozott és bármily okból kifogás alá eső állat, az ország belsejébe ne juthasson.

Nagyon előnyös volna ezen eljárás kereskedelmi szempontból is, mivel a környék kereskedői, a gazdák, mészárosok, a belépő állomáson mindig, idővesztés nélkül honyolhatnák le az állatok forgalmát, holott falvakban gyakran nincs állatorvos, vagy lakohelytől távol lévén néha napokig nem áthat rendelkezésre.

Ujvidéknek ezenkívül speciális érdeke kívánja, hogy a Horvátországgal fenálló állatforgalom itt bonyolítottassék le. — Eltekintve attól, hogy a mostani állapot is, rendkívül nagy előnyöket biztosít úgy egyeseknek, mint a városnak magának is, — jövedelmeink szaporodását oly nagy mértékben emelné az, melyre alig gondolnánk. — Csak egy példát hozok fel, a mostani országos vásárt. Dacára annak, hogy a falvak nagy részében alig tudták még, hogy szabad az áthozatal, még is körülbelül 300 darab szárvasmarha lett Horvátországból ide hajtvva a vásárra, mely csupán a kétszeri vám és a vásárdíj czimén 120 koronát fizetett; minden behajtott marha gazdája ugyiszólván 1—2 lovas szekérrel jött ide, mely szintén vámot fizet; ez körülbelül szintén annyi mint a fenti összeg. — Az eladás és vásárlás után minden ember saját személyére költ bizonyos összeget, itt szerzi be az összes házi és gazdasági szükségleteit, úgy hogy az által is, közetve nagy jövedelemhez jut a város. —

Igaz ugyan, hogy összesen csak 4 országos vásárunk van, de van heti állatvásárunk is, melyet fejleszteni, feltétlen kötelességünk. Ezenkívül az Ujvidékkel határos járárok összes községeiben vannak vásárok, melyekre a felhajtás és a visszahajtás, ha csak Ujvidék érintésével, a belépő állomáson volna lehetséges, nagy állatforgalmat és a városnak nagy jövedelmezt biztosítana.

Az annyira óhajtott állandó vashid megvalósulását, az itten lebonyolítandó nagy állatforgalom, nagyban előmozdítaná, mert a fahidon is, minden darnb állat után vámot szednek és idővel százazrekre menne évente az áthajtott állatok száma, — mely után a fizetett díjak nagy összeget tennének ki. —

Városunkban nagyon sok ókrös fuvaros van, a kik már most is nagyban foglalkoznak az ide-oda szállításokkal; Ha belépő állomás volna, ezek ugyiszólván minden fenakadás nélkül közlekedhetnének a két ország között, nem kellene nekik folyton az állatorvosok után járni, hanem ámeneti bárczakat kapnának a vizsgálat után és ezek előmutatása mellett szabad volna részükre a forgalom.

Az ilyen rövid időre érvényes, szabad forgalmi bárcza behozatala által, a horvátországi gazdák is ide hordanák nyers terményeiket, mint fát, takarmányt, szénát, szalmát, szenet stb. ez által ezen a város területén úgy is, tuldrága dolgok, okvetlenül olcsóbbá válnának; olcsóbb lenne az építési anyag; már most is, sok téglát meszet, stb. hordanak át. —

Sok dolgot tudnék még tervem helyességével felhozni, de a kivitel mások kezében és hatalmában van. — Súlyos időket élünk városunk létezésének, haladásának és fejlődésének sikeres fentartásához akartam ezen eszmémmel, bár egy porszemmel hozzájárulni; vajha sikerülne irányadó köröknek, hogy az Ujvidék város által, a modern haladás, a nagyszámu közhasznú és kulturális intézmények létesítésére szánt, nagy anyagi áldozatkészség, ezen belépő állomás intézmény engedélyezése és jövedelmezősége által is némileg recompenzálatnak és méltányzatlannak.

Választás a betegsegélyző-pénztárnál.

Erős küzdelem.

Vasárnap, e hó 25-én ejtették meg az ujvidéki kerületi betegsegélyző-pénztárnál a közgyűlési kiküldöttek kiegészítő választását. Ez alkalomból 42 alkalmazott és 49 munkaadó lett közgyűlési kiküldöttül megválasztva.

A választás messze tulszárnyalta a betegsegélyző-pénztár eddigi választásainál tapasztalt érdeklődést és oly erős agitáció folyt, hogy egy képviselőválasztás izgalmaival is felért. És ami ilyenkor el nem kerülhető, az izgalmak hullámai néha annyira csapkodtak, hogy már komoly összetűzéstől is kellett tartani és csak a hatósági kiküldöttek erélyes közbelépésének volt köszönhető, hogy az összcitkőzés valóságban is meg ne történt.

A választás, — tekintve, hogy munkaadók és alkalmazottak kerültek választás alá, — két szavazatszedő küldöttség előtt folyt.

Az alkalmazottak választásánál az I. fokú iparhatóság megbízásából *iffu Zanbauer Agoston* rendőrkapitány volt a választási elnök. Mint bizalmi férfiak a munkaadók részéről: *Károlyi Lajos és Platán András*, a munkásszakszervezetek részéről: *Mojzes József és Zsivanovits Gábor*, szerepeltek. A jegyzőkönyvet *Drach Lajos* betegsegélyző pénztári pénztárnok vezette.

A szervezett munkások oly hatalmas tömegben vonultak fel, hogy pillanatig sem volt kétséges, hogy a szervezett munkások jelöltjei az utolsó emberig diadalmasan kerülnek ki a választási harcából. A választás a betegsegélyző-pénztár Eötvös-téren levő helyiségében reggel 9 órakor kezdődött és délután 4 órakor ért véget. A választást *titkos* szavazással ejtették meg. Leadtak 475 szavazatot, ebből Zsivanovits Gábor 475, Pöndör József 475, Pap Bálint 458, Károlyi Lajos 458, Varsányi János 456, Renner Mihály 458, Gegner Adám, 457, Geiger Antal 558, Valent András 458, Platán András 457, Szentmiklóssy Árpád 458, Horváth András 458, Zsupánszky János 458, Lázár Pál 457, Zwecker György 457, Zsikits György 458, Tóth Ferencz 458, Krausz József, 356, Tukanits György 457, Turánszky István 457, Czukur Vallerián 458, Pap Sándor 457, Kiss Pál 458, Puliszák Károly 358, Spiesz Henrik 458, Gaal István 458, Rácz József 454, Dada József 458, id. Horváth József 458, Schmidt János 457, Barbick Aladár 456, Kovács Mihály 456, ifj. Weisz Rezsó 455, Hinderszer János 458, Putz Ferenaz 458. Müller Gáspár 456, Aufrecht Lajos 458, Tandori József 458, Becsheházi Sándor 458, Majoros Ferencz 458, Szemác Lázár 454 szavazatot kapott. Mint-hogy *Zwecker György* nem került választás alá, a 42-ik helyre a 29 szavazatot kapott *Bádm László* magántisztviselő lett megválasztottuak kihirdetve.

Az iparhatóság szavazatszedőküldöttségénél az I. fokú iparhatóság részéről *Sigmund Károly* rendőrkapitány volt a választási elnök. Bizalmi férfiaként *Leberherz Károly, Weisz Adolf, Müller Mihály és Pováncs István* szerepeltek. A jegyzőkönyvet *Bunda Rezsó* pénztári segéd-tisztviselő vezette.

Ennél a szavazatszedőküldöttségénél az ujvidéki kerületi munkásbiztosítási pénztár választás alá kerülő 49 munkaadó közgyűlési kiküldött választását ejtették meg.

A választás ugyancsak *titkosan* folyt és leadatott összesen 76 szavazatot. A választás reggel 9 órától délután 4 óráig tartott. Ennél a választásnál a harc sokkal erősebb volt. A szocialista szakszervezetnek sikerült listájukba 31 munkaadó szavazatot szerezni, míg a munkaadók csak 45 szavazatot kaptak.

Megválasztottak:

Candibó Vilmos és Schmidt Rezsó 76 szavazattal, Baumgartner Fülöp, Balasits András, Derner Lipót, Funták Jakab, Fischer Sándor, Grossinger János, Gerich István, Pletkosits József, Ivkovits György, Ivanovits Ferencz, Maletics Luka, Kapamadzsia J. István, Kresvits István, Klein Gyula, Koch János, Lenkei Imre, Ludvigh József, Löwenberger Herman, Martin Ferencz, Mayer Arnold, Mamusits István, Linarits Vilmos, Marecsko Antal, Ofner Mór, Masits Simon, Peklo Béla, Regényi

István, Schmidt Rezsó, Schuster Rezsó, Tikmayer Antal, Tausch Lajos, Urbán Ignác, Wentz Károly, Winkle István, Varga Béni, Weiss Károly, Vajda Dezsó, Wimmer Károly, Spaits Pánta, Spitz József, Szűcs Nándor, Latincsits Gergely, Witz Ferencz, Schön Vilmos, Fischer Gallus 45 szavazattal, Aschenbrenner Károly, Bernold Lipót, Adolf Henrik 44 szavazattal.

A szocialisták által összeállított munkaadók ellenlistája, mely kisebbségben maradt, így nézett ki: Wagner Mihály, Weisz Albert, Vörös Ernő, Lauterer Jakab, Weisz Aaolf, Manojlovits Milán, Nota György, Franszki Vilmos, Polith György, Fodor Ármán, Malcsics Endre, Czidlik Ferencz, Schomann János, Braun Károly, Ivoschevits Mladen, Scheinberger Károly, Fischer Konrad, Pusics György, Szabó János, Lapitz Imre, Dussing János, Netzkov Gábor, Geiger Márton, Kosztics Péter, Szakács Péter, Petlyánszki Masó, Böhm József, Pováncs István, Hedvicsek József, Weiser Benő, Ivkovics György, Schmidt Rezsó, Candibó Vilmos, Stein Sándor, Mihajlovics Zsivojin, Bubori Lajos, Lütze Rezsó, Mack János, Kocsi Sándor, Burmann Sándor akit 31 szavazatot kaptak. Körülbelül három hónap mulva a betegsegélyző pénztár munkásbiztosítási pénztárrá alakul át, amikor is mind a 300 közgyűlési kiküldöttet újra választják.

A munkaadók és az alkalmazottak erre a döntő mérkőzésre már most erősen készülnek.

HIREK.

Villandék Ujvidéken.

A cilinderes: Jó napot, jó napot kedves pajtas. Jatszunk torvenyhátosági bizottságot.

A lisztes: Jo. De nem lesz veres?

A cilinderes: Nem. Nadjon jo barátok leszünk. En leszem a kozgyules, maga meg lesz a tanacs.

A lisztes: Hogy megy az?

A cilinderes: Igy. En magának meghagyam mit csinálnj, maga meg csinálja ellenkezően.

A lisztes: Es maga turi?

A cilinderes: Es ha nem turom, maga megis azt csinálja, amit akarja. En határozok, maga meg mégse csinálja.

A lisztes: Jo. Ez szep játék meglesz. Es meddig fog ez megtartani.

A cilinderes: Még maga megunja.

(A lisztes és a cilinderes együttesen):

No most jo barátok vagyunk.

Sociállisták maguk közt. Az ujvidéki sociáldemokrata párt a betegsegélyző-pénztár vasárnapi választásán alaposan a lábára állt és az alkalmazottak választásánál az utolsó emberig bevitte a maga jelöltjeit. Ez rendjén is volna. A többség törvényes akarata érvényesüljön. Csakhogy ugylátszik, — a jelekből erre lehet következtetni, — hogy a hadi szákmányon maguk közt kapnak hajba. Az ujvidéki szocialisták fele szerb. Sőt vannak, akik azt állítják, hogy a nagyobbik fele szerb. Nem tudjuk. Nem ismerjük a számarányokat, de a fele bizonyára az. A szerbek, — amint munkásforrásból értesülünk, — most zugalódnak a a pártvezetőség ellen, hogy a választás alá került 42 állásra csak három szerb lett kiszemelve. Ezen aránytalanság és ezen szerintük szándékos mellőztetés miatt most a saját katalanjuk kezd forni. Vannak, akik a szerbek kilépéséről beszélnek, de akárhogy is van, általános boldogság nincs, még a szocialisták táborában sem.

Állatbelépőállomás Ujvidéken. *Friedmann Mór*, ujvidéki m. kir. állatorvos a *Határőr* ezévi július 12-iki számában egy a városunkat felette közélről érdeklő nagyfontosságú gazdasági eszmét vetett fel, amikor az *ujvidéki állatbelépő állomás létesítését hangoztatta*. A rendkívül gondos szakértelemmel kidolgozott és alaposan megindokolt eszme mindenféle általános helyesléssel és tetszéssel találkozott, sőt állatorvosi szaklapok a cikket lapunkból átvették és nem győzték azt dicséret szavakkal elhalmozni. De nemcsak a szakkörök ismerték el az eszme kiválóságát, hanem a város gazdasági fejlődésének egyik hatalmas módját ismerte fel benne mindenki, aki a kitünő cikket elolvasta. *Friedmann Mór* állatorvos eszméjét *Japavica György dr.* gazdasági tanácsos magá-

Ha nem is ingyen, de mégis jól és olcsón akar vásárolni, úgy ne mulassza el **STEINER GYULA** férfi- és női divatruházat az „Arany almához”-hoz, Ujvidéken, Fő-utca 19. sz. alatt („Müdlingi cipőgyár” raktárával szemben,) megtekinteni, ahol is az összes e szakmába vágó cikkek, u. m.: férfi- és női-fehérműtük, nap- és esernyők, harisnyák, nyakkendők, bőr- és szövött-keztük, csipkék, szallagok, női-kézimunkák és kézimunka-kellékek stb. a legnagyobb választékban kaphatók.

Nyilt-tér. *)

8327. szám.

1907. tkv.

Árverési hirdetmény.

A titeli kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhirre teszi, hogy a Csurog kerületi Takarékpénztár Részvénytársaság csurogi bejegyzet cég végrehajtónak *Miskovics Glisa és Laburity Milicza* mozsori lakos végrehajtást szenvedett ellen 4964 korona tőke és járulékaik iránt folytatott végrehajtási ügyében az ujvidéki királyi törvényszék, s a titeli királyi járásbiróság mint telekkönyvi hatóság területén a mozsori 262 számú telekkönyvi betétben Miskovity Gergely (néhai Szlavnyty Emiliával) nevében felvett az A. 2. sor 3346/1. hrszámú irónnal 1 hold területűnek jelzett ártérbeli szántó a lapályban 257 korona becsáron, továbbá a mozsori 263. számú telekkönyvi betétben özvegy Popov Istváné született Laburity Milicza nevében felvett az Á II. 1—3. sor 3025. 3026. és 3027. hrszámú 1 hold 51 négyszögöl ártérbeli szántó a lapályban, 66 négyszögöl ártérbeli ut a lapályban és 1533. négyszögöl ártérbeli szántó a lapályban 219 korona, 1. sor 2453 hrszámú 422. négyszögöl I. 1—2. sor 640. 641. hrszámú 234. összeirási számú ház 226 négyszögöl udvar és 236 négyszögöl kert a beltelekben 313 korona és az A. 2. sor 2659. hrszámú 1 hold 329 négyszögöl ártérbeli szántó a Szigetekben 77 korona becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul az 1907. évi szeptember hó 17. napjának délutáni 3 órája Mozsor községéhez kitűzetik, oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáron alól is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, a melynek 10%-át venni szándékozók készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333 számú igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

Vevő köteles az árverési vételárát 2 egyenlő részletben és pedig az első 15 nap alatt, a másodikat 45 nap alatt az árverés jogerőre emelkedésétől számítva és pedig mindig az árverés napjától számított 5%-os kamatokkal együtt a titeli királyi adóhivatal mint bírósági letétpénztárnál lefizetni.

Kelt Titelen, 1907. július hó 4. napján. A kir. járásbiróság mint tkvi hatóságnál. Dr. Petrovics, kir. albiró.

évé téve, azt konkrét indítvány alapján a tanács elé terjesztette, mely azt viszont a holnapi közgyűlés elé terjeszti. *Friedmann Mór* állatorvos úr szives volt kérésünkre erről a nagyfontosságú kérdéssel kapcsolatban ma számában egy nemkevesebbé kiváló és megszívlelésre méltó cikket írni, melynek elolvasása után mindenki tisztán láthatja, hogy az *Ujvidéken létesítendő állatbelépőállomás mit jelent városunk jövő fejlődésére?* A városi közgyűlés holnap tárgyalni fogja az indítványt és kétség nem fér hozzá, hogy azt egyhangulag és lelkesen határozaterőre fogja emelni. *Friedmann Mór* állatorvos eszméje kiszámíthatatlan értékkel bír városunkra és reméljük és hinni merjük, hogy a földművelésügyi miniszter városunk elhanyagolt érdekeit az eszme testetöltésével elő fogja segíteni. Mi pedig megragadjuk az alkalmat, hogy városunk ezen mintatitkviselőjének a város közügyei és fejlődése iránt állandóan tapasztalható lelkes buzgalma felett őszinte örömlünknek adjunk kifejezést. Az ő nevéhez fog fűződni az épülés alatt levő új vágóhíd, melynek terveit ő dolgozta ki és amely ha elkészül, szakértők szerint, hazánk egyik elsőrendű, a legmodernebb közbiztonság egyikike lesz. Az állathullaégető létesítése, a rendezett vásártér, városunk kifogástalan állategészsége sok egyéb az ő főérdeme, melyek mind megérdemlik, hogy városunk minden polgára elismeréssel és köszönettel adózzon neki.

Katonai felülvizsgálat. Az e havi katonai felülvizsgálatot e hó 22-én tartották meg Péterváradon, hol a honvédelmi miniszter képviselőjében polgári elnökként *Balla Aladár* dr. főispán szerepelt. Hatóságainkat *Brezovszky Nándor*, kórházi dr. főorvos és *Forster Géza* városi katonaiügyi tanácsnok képviselték.

Zombory László temetése. A Karlsbadban elhunyt közbecsülésnek örvendett érdemes volt polgártársunk: *Zombory László* ügyvéd, tb. városi főügyész holtteste, — nem kedden, amint eleinte tervezték, — hanem már vasárnap reggel 8 órakor érkezett Karlsbadból Ujvidékre. A holttestet a római kath. temető kápolnájában ravatolták fel. Temetése, — tekintettel Amerikában élő fia hazaérkezésére, — csak ma, szerdán délután 5 órakor lesz. A városházára halála alkalmából a gyászlobogót tűzték ki.

Építőmester-változtatás. *Findeisen Gusztáv*, a Mátyáskirály utcában épülő új házat *Jakab András*, verbázi építőmesterrel készítette, azonban az építőmester a napokban meghalt és így a továbbépítést *Krausz József*, karlócai építőmesterre bízta, mely építőmester változtatást a hatóságnak már be is jelentette.

A vágóhídi út. Az ugynevezett négy krajcáros töltésről a vágóhídra vezető utat keramittal burkolták, mely a napokban készült el. A vágóhídi út keramitburkolatáért a vállalkozó Magyar Keramiai Gyar Részvénytársaság 35542-14 koronás számlát nyújtott be a városhoz.

Halálozások. *Jelenik Márkusné* szül. Klein Rozála e hó 25-én Ujvidéken életének 68. évében meghalt. Tegnap temették nagy részvét mellett. — *Kunvári Jakab*, helybeli ügynök hetfő este rövid szenvedés után meghalt. Holnap helyezik örök nyugalomra.

Veszett ebek marása. Néhány nap előtt *Peikert Ferencz*, 6 éves kis fiút a saját kutyája a lábán megharapta. Az esetet a hatóságnak bejelentették, mely az időközben lebunkózott kutyán a veszetség tüneteit állapította meg. A megmárt fiút a budapesti *Pasteur* intézetbe szállították. — Hasonló sorsra jutott *Drahotzky József*, ujvidéki lakos, akinek egy kóbor, veszett gyanus kutya a lábába harapott. *Friedmann Mór*, m. kir. állatorvos előterjesztésére a rendőrség *Drahotzkyt* ugyan-csak a Pasteur intézetbe küldötte fel.

A zsidók templomsegélye. Az ujvidéki izraelita hitközség tudvalevőleg elesett attól a 20.000 koronától, amelyet a városi törvényhatósági bizottság templomépítés céljaira meg-

szavazott, ugyanis a belügyminiszter a közgyűlési határozat jóváhagyását formai okokból megtagadta. Az izraelita hitközség most újabb kérvényt adott be a városhoz, amelyben a húszezer koronának újból való megszavazását kéri. A holnapi közgyűlés fogja a kérelmet tárgyalni.

Jóváhagyott közgyűlési határozat. A belügyminiszter a város tulajdonát képező üres házhelyeknek eladását kimondó városi közgyűlési határozatot jóváhagyta.

Tanítógyűlés Ujvidéken. A bácsbodrog megyei általános tanító egyesület, — amint azt már megírtuk, — ezidei rendes évi közgyűlését szeptember 8-án és 9-én fogja Ujvidéken megtartani, amikor is *Gräff Nikéz* a legutóbb nyugalomba vonult érdemes bácsbodrog megyei tanfelügyelő az itt megjelent tanítóságtól elbucszuk és ugyanekkor *Dr. Faragó János*, az új tanfelügyelő fog bemutatkozni. A rendezőbizottság, amelynek élén *Gutsohn Adolf*, ujvidéki tanító, mint rendezőbizottsági elnök áll, a közgyűlés és a vele kapcsolatos ünnepségek műsorát a következőképpen állította össze Szeptember 8-án a polgári fluskola tantermeiben választmányi gyűlések lesznek. Vasárnap este a Lövdében ismerkedési estély lesz táncmulatsággal. Hétfőn d. e. ugyancsak a lövdöde nagy termében tartják meg a diszkyűlést, mely után társas ebéd lesz. Délután pedig a környékbe kirándulásokat rendeznek. — A rendezőség az ünnepély imponzansága érdekében minden lehetőt elkövet.

Amikor nem locsolnak. A város földjein a muhart kaszálják és ezt ahelyett, hogy külön e célra fogadott munkások végeznék, a locsolással megbízott alkalmazottak teljesítik és az alatt a város utcáin vagy egyáltalán nem, vagy ha igen, úgy csak nagy ritkán locsoltak. Mondanunk sem kell, hogy ez a köztisztaság kérdéseibe ütközik, miért is ezen mizeria sürgős megszüntetését kérjük.

Megint a padadó! Annyiszor szövéttük már ezt a padadó ügyet, hogy restelkedünk vele újra foglalkozni. Nem magunk miatt. Réánk az a kötelesség hárul, hogy a közvélemény akarátat tolmácsoljuk. És százszor és ezerszer is megirunk valamit, mindaddig, míg a közvélemény akarata nem érvényesül. De resteljük az ügyet a városi tanács miatt, mely fittyet hány minden közgyűlési határozatra. Réges-régen határozatba ment ugyanis, hogy ez az igazságtalan padadó szűnjék meg. És mi sem természetesebb, minthogy nem szűnt meg. Interpelláltunk ez ügyben és diszkrétan megsúgták, hogy még nem készek az új szék, amelyek a padok mellett lesznek elhelyezve, addig a padadó pedig érvényben marad. Tisztelettel kérjük *Forster Géza* városi tanácsnok urat, miután biztos tudomásunk szerint az új szék már készen vannak, miért nem állítják már azokat fel, hogy az igazságtalan és immár hatályon kívül helyezett padadó valóságban is megszűnjön? Ide s tova elmúlik a nyár, itt lesz az ős és a székekbe befektett tőke nem hozza meg a kamatát és ami ennél is fontosabb, a közönség boszankodik. Csak s tanácsnok ur nevet. Nohát kérem ez nincs rendjén. Kérjük az illetékes hatóságokat, hogy Ujvidék város törvényhatósági bizottságának határozatát tessék haladéktalanul végrehajtani.

Reformatus egyházgyűlés Ujvidéken. Az alsó-baranya-bácsi reformatus egyházmegye legközelebbi közgyűlését e hó 29-én, csütörtökön és folytatólag pénteken Ujvidéken a reformatus templomban fogja megtartani. Az egyházmegye közgyűlésén *Szabó Péter* pirosi esperes, mint egyházi és *Kozma László* zombori ügyvéd, mint világi elnök fog elnökölni.

Pályázat a törvényszéknél. Az ujvidéki kir. törvényszék a Zombory László halálával megüresedett magyar-szerb tolmácsi állásra pályázatot hirdet. A pályázatokat a kir. törvényszék elnökéhez kell beadni.

Politikai főmunkatárs: Kalmár Antal dr.
Felelős szerkesztő: Mayer József.
Társaszerkesztő: Medvetzky Imre dr.

869. sz.
1907. vgr.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zsablyai kir. járásbírósnak 1907. évi V. 572/1. számú végzése következtében Meszlényi Fülöp újvidéki ügyvéd által képviselt Grosz Márton javára Maximovics Milán ellen 681 K 62 f. s jár. erejéig 1907. évi július hó 29-én foganatosított kielégítés végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 840 K becsült következő ingóságok, u. m.: 1 ló, 1 vástengelyű kocs, 1 sertés, 20 mtm. búza, 2 férfi varrógép s. a. t. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zsablyai kir. járásbírósnak 1907. évi V. 572/1. számú végzése folytán 681 kor. 62 f. tőkekövetelés, ennek 1907. évi május hó 10. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 140 kor. 90 fillérben bírólilag már megállapított költségek erejéig, az árverés alperes lakásán Csurogon leendő megtartására 1907. évi szeptember hó 3-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Zsablyán 1907. évi aug. hó 19. napján.

Szaghmeister Dániel,
kir. bir. végrehajtó.

1172. szám
1907. végrhó.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az újvidéki kir. járásbírósnak 1907. évi Sp. II. 348/3. számú végzése következtében Dr. Lustig Nándor újvidéki ügyvéd által képviselt Phönix biztosító társaság javára Rucsits Paja ellen 52 K 19 f. s jár. erejéig 1907. évi május hó 27-én foganatosított kielégítés végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1000 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: 1 drb cséplőgép mozdony nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a titeli kir. járásbírósnak 1907. évi V. 428/1 számú végzése folytán 52 kor. 19 fill. tőkekövetelés, ennek 1907. évi április hó 27. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 77 kor. 10 fillérben bírólilag már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedő lakásán Safkásszentivánon leendő megtartására 1907. évi szeptember hó 6-ik napjának délutáni 1 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Tittel 1907. évi aug. hó 23. napján.

Rex,
kir. bir. végrehajtó.

879. szám.
1907. végrh.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zsablyai kir. járásbírósnak 1907. évi V. 571/1. számú végzése következtében Meszlényi Fülöp újvidéki ügyvéd által képviselt Grosz Márton javára Novákov Márkó ellen 988 K 66 f. s jár. erejéig 1907. évi július hó 29-én foganatosított kielégítés végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 693 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: 2 tyilim, 6

vánkus, 1 asztal, 70 kereszt búza s. a. t. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zsablyai kir. járásbírósnak 1907-ik évi V. 571/2. számú végzése folytán 988 kor. 66 fill. tőkekövetelés, ennek 1907. évi május hó 10-ik napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 119 kor. 12 fillérben bírólilag már megállapított költségek erejéig, az árverés alperes lakásán Csurogon leendő megtartására 1907. évi szeptember hó 3-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Zsablyán 1907. évi augusztus hó 19. napján.

Szaghmeister Dániel,
kir. bir. végrehajtó.

15884. sz.
kig. 1907.

Árlejtési felhívás!

Újvidék szab. kir. város tanácsa a folyó év folyamán, esetleg egy éven belül a haltéren, az új városi kórházban, a városi óvodában és az ártézi fürdő területén egy-egy ártézi kutat létesíteni szándékolván, erre nyilvános árlejtést hirdet.

Előirányzott mélység a haltéri, óvodai és a kórházi bélés nélküli kutaknál 70, illetve 120 méter, az ártézi fürdő területén létesítendő esetleg vörösfenyő bélési kútnál pedig 200 méter; megállapított befejező furócsó belső átmérője az első kettőnek 89 mm; a harmadiknál 60 mm, a negyediknél pedig 150 esetleg 180 mm. Tájékoztulás megjegyzetetik, hogy az előreláthatólag átfurandó talajrétegek lágy diluv homok és agyagrétegek és csak az első körülbelül 20-30 m. mélység között fekszik egy aprószemű kavicsréteg, továbbá hogy a kijelölt helyekhez legközelebb eső, meglevő furások a következők: Városi ártézi fürdő, honvéd laktanya, Dietzgen-féle, püspöki palotabeli, gázgyári mélykut és hogy városunkban már körülbelül 40 mélykut van.

Fajánlatot csakis az erre a célra szolgáló és a városi tanácsnál díjmentesen kapható úrlapon lehet tenni, ennek III. rovatában kitüntetendő minden, az ajánlattevő által a szerződéstől kívánt eltérés.

Szerződés minta, mely a feltételeket tartalmazza, ugyanott díjtalanul kapható.

Csakis oly vállalkozók ajánlata vétetik figyelembe, kik maguk hivatásszerűleg foglalkoznak a kútfúrással.

Ajánlattevők tartoznak hazai legjobb minőségű anyagból készült és hazai forrásból beszerzett csöveket szállítani és a beszerzési forrást ajánlatában megnevezni és szállításkor a származást iparkamarai bizonylattal igazolni; tartoznak továbbá kutanként 200 koronát, vagy ilyen értékű s áltami munkálatoknál óvadékképes értékpapírt, mint bánatpénzt csatolni.

Az ajánlatok legkésőbb 1907. évi szeptember hó 25-én délelőtti 11 óráig a városi tanács címzetre zárt borítékban küldendők, vagy adandók be, eikészetten beadott, távirati úton érkezett vagy utóajánlatok, továbbá a nem szabályszerűen kiállított ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A városi tanács fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az egyik, vagy átalányárakra való tekintet nélkül is szabadon választhasson, esetleg hogy az egyes furásokat tetszése szerint más vállalkozóval készíttesse, illetőleg belátása szerint intézkedhessék.

Újvidéken, 1907. évi augusztus hó 22-én.
Szalay Lajos, s. k.
kir. tanácsos polgármester.

Tágas üzlethelyiség

Futaki-utca 7. sz. alatt kiadó, bővebbet Weinfeld féle ruhakereskedésben ugyanott egy üvegszekrény eladó.

3-3

Íróasztal,

szolid és olcsó, jól elzárható fiókokkal megvételre kerestetik a „Határőr“ kiadó-hivatalában.

Két kosztos diákot

elfogadok. — Tágas külön szoba, jó élelmezés, gondos felügyelet és szórakozásra félholdas udvar és kert szolgál.

Bezzegh János

m. kir. adótárnok
FUTAKI-UTCZA 95.

3-2

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a kiszácsi-ut mentén lévő ujonnan épült

göztéglagyáramban

nagyobb mennyiség átvételnél

I. rendű téglá 33.— koronáért

II. rendű téglá 28.— koronáért

kapható.

Tisztelettel

Glück Samu.

4-2

Mayer nagyszálloda
UJVIDÉKEN.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni hogy szállodámat teljesen ujonnan berendeztem, kávéházamat, éttermemet és az összes helyiségeket gyökeresen és legkényesebb izlést is kielégítő módon ujja alakítottam.

A teljesen új köntözt öltött szállodámat, kávéházamat már

a legközelebbi napokban

megnyitom.

Szives támogatásért esedezik

Mayer Imre

szállodatulajdonos.

2-2.

Répa-Mag

óvári, obendorfi óriás Duppani zab. Dollár zab, Székely és kora amerikai lófogú tengerik Karós és törpe babok. Gyorsfejlődési Poland-china

Magyar-bikák

kan-malacok, Pekingi gácsérok. Lámpanéklüli költőgépek Pekingi kacsa-, emdei lud-, fehér és fekete Orpington toljásokra előjegyzéseket elfogad

gróf TELEKI ÁRVÉD

drassói uradalmi intézősége. u. p. Koncza.

